Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 532478

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 november 2016
Kadaster deel/nr	82929/110

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Doornenburg	Lingewaard	Gelderland

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Doornenburg	B			1318

*Omschrijving***

Kolenbunker.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

KOLENBUNKER, als voorbeeld van een opslag voor steenkool. Nadat in het fort was gestookt met hout en turf, is men tegen het einde van de Eerste Wereldoorlog meer en meer overgegaan op steenkool. Dit was mede te danken aan de opkomst van en de aanvoer vanuit de Nederlandse steenkolenmijnen in Limburg, maar na de oorlog kwamen ook (weer) Duitse en Engelse. De aanvoer vond plaats over water, waarna de overdekte opslag van de brandstof in een nieuw gebouwde bakstenen en betonnen bunker. Vermoedelijk waren er bovenin stortgaten. Het object is vermoedelijk tamelijk laag opgetrokken om het storten van kolen van bovenaf te vereenvoudigen en het niet gemakkelijk doelwit van geschut te laten zijn. Het bouwwerk verkeert tijdens verkenning in enigszins verwaarloosde, maar redelijk herkenbare toestand.

Omschrijving

KOLENBUNKER, op ongeveer 10 meter, rechts naast de toegangsbrug van Fort Pannerden gelegen en bestaande uit een ongeveer 10 m lange en 2 m diepe, deels bakstenen (de zichtbare wand aan de fortzijde) en deels betonnen (het dak) opslag, met drie separate toegangen tot één en dezelfde binnenruimte.

Waardering

De KOLENBUNKER bij de toegang tot Fort Pannerden is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar versterkt en verbeterd. Het betreft hier een onderdeel van omstreeks 1920 dat een voorbeeld is van een rest van een speciaal ten behoeve van kolenberging voor het fort gebouwde, lage opslag.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is zeldzaam geworden en representatief omdat dergelijke gebouwen voor opslag van brandstoffen elders niet of nauwelijks zijn aangetroffen binnen het systeem van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

* Het onderdeel is redelijk gaaf bewaard omdat zowel de bakstenen opstand, als het betonnen dak waarneembaar en herkenbaar zijn gebleven.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Verdedigingswerken en militaire gebouwen	Militaire opslagplaats	